

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

Dato

23/5740-

19. desember 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024

Innhold

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2024.....	1
1 Innledning	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske og sektorovergrepene prioritinger fra Klima- og miljødepartementet..	2
2.2 Styringsinformasjon.....	3
3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024.....	3
3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 50)	3
3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 51).....	4
4 Felles post for virksomhetskostnader	4
5 Rapportering for 2024.....	5
5. 1 Styringsmøter 2024.....	5
Vedlegg:.....	6

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2023-2024) og vedtatt budsjett 2024 (Innst. 9 S (2023-2024)) som Stortinget behandlet og vedtok 20.12.2023. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 651,094 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2024. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2024.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I punkt 2 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede prioriteringer og målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

2.1 Sektorpolitiske og sektorovergrepene prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergrepene ansvar for klima- og miljøkunnskap. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. Europas grønne giv og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling. De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på Miljøstatus.no og i Prop. 1 S (2023-2024).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (Meld. St. 5. (2022-2023)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi (2021-2024) gir også spesifiseringer av kunnskapsbehov på klima- og miljøområdet.

Forskningsrådet skal ivareta hovedprinsippet om at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet skal ha en plass på veien mot omstillingsmålet for 2030 og at Norge skal være et lavutslippssamfunn i 2050.

KLD forventer utover dette at Forskningsrådet jobber langsiktig for å bidra til:

- *gode, tverrsektorielle prosesser for klima- og miljørelevant forskning og innovasjon med brukerinvolvering fra offentlig forvaltning og næringslivet.*

- kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere utvikling av måloppnåelse for nasjonale og internasjonale mål for klima og miljø.
- at internasjonal klima- og miljøkunnskap systematisk anvendes og gjøres operativ for norske forhold og benyttes som kunnskapsgrunnlag
- å sikre norsk deltakelse i det internasjonale kunnskapssamarbeidet om klima og miljø.
- å fremme tverrfaglige tilnærminger med brukerinvolvering, som et ledd i å sikre relevant forskning og svar på komplekse utfordringer innen klima og miljø.
- å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl. sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor Én helse-perspektivet også ivaretas. Vi viser også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD, LMD og NFD

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapportering for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2024 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2024

KLD stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd i 2024: 651,094 mill. kroner.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd	242 217
1410.51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	408 877
	Totalt	651 094

Bevilgningen overføres med 325 547 000 kroner i januar og august til *kontonummer 6345 05 31105*. De midlene KLD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 50)

Tildelingen over kap. 1410 post 50” Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd” omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Posten er prisjustert med 14,7 mill. kroner.

I 2024 vil deler av basisbevilgningen fremdeles være resultatbasert og tildeles etter hvilken score instituttene får på kvalitet og relevans. Indikatorene og utregningen er uendret fra 2023.

3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410 post 51)

Midlene på kap. 1410 post 51 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima og Polarområdene). KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innen bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres.

Tildelingen er samlet sett økt med om lag 15 mill. kroner. Hele tildelingen på 53-posten er flyttet til 51-posten (8,018 mill. kroner) fra og med 2024-budsjettet. Dette er midler til norsk medlemskap i IIASA. For prioriteringer innenfor et eventuelt handlingsrom i 2024 ber KLD Forskningsrådet se hen til deres forslag til satsinger for 2025 om de prioriterte områdene bærekraftig natur- og arealforvaltning og sirkulær økonomi. Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal fordeles mellom de relevante porteføljene og aktuelle utlysninger.

Angående norsk medlemskap i den europeiske forskningsinfrastrukturen ICOS-ERIC fra og med 2025, viser KLD til Forskningsrådets brev med anbefaling av 21. april, brev om prioriteringer innenfor KLDs områder av 22. november og styringsdialog 28. november. I tråd med deres anbefaling ber vi Forskningsrådet videreføre Norges medlemskap i forskningsinfrastrukturen ICOS-ERIC for perioden 2025–2029. KLD og Forskningsrådet, sammen med KD, har dialog i 2024 om modeller for finansiering og drift i god tid før 2025.

Posten har følgende øremerkinger:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering, årlig 2 mill. kroner.*
- *Midlene skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet.*
- *Satsingen Maritim Zero 2050 videreføres og finansieres med 37 mill. kroner til MAROFF-programmet i 2024, som skal gå til nullutslippsprosjekter for fartøysegmenter og seilingsdistanser som ikke allerede har tilgjengelige nullutslippsløsninger.*
- *Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund, blir styrket med 1,5 mill. kroner fra KLDs midler i 2024.*

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene fra det enkelte departement.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For oppdrag viser vi til KDs rolle som etatsstyrer og KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet.

Oppdrag fra KLD innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024. Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.

Oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementet:

- Fortsette gjennomføringen av en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand, som ble begynt i 2023 og avsluttes i 2024, 1 mill. kroner i 2024. Midlene rammeoverføres fra KLDs kap. 1420 post 21 til KDs kap. 285 post 55.
- Det ble i 2023 omdisponert 3 mill. kroner fra satsingen på Maritim Zero 2050 under kap. 1410 post 51, til den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission over kap. 285 post 55. Det samlede nivået vil bli videreført for 2024 da Norge overtar det rullerende formannskapet i 2024 som vil medføre økt administrativ oppfølging.

5 Rapportering for 2024

KLD ber om rapportering per kapittel og post for midler som er relevante for departementets sektoransvar og sektorovergripende ansvar for klima og miljø, og for de sektorpolitiske prioriteringene utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport for Forskningsrådet 2024, herunder vedlegg til årsrapport (departementsvise rapporter).

Departementene har behov for et felles sett med nøkkeltall for Forskningsrådets bevilgninger til klima- og miljørelevant forskning. KLD viser til dialogen med Forskningsrådet høsten 2023 om nøkkeltallkategoriene og vedlagte tabell som viser endelig utforming/innhold i de ulike kategoriene. For 2024 ber KLD om rapport på Forskningsrådets samlede forskningsfinansiering, uavhengig av kilde, innenfor følgende åtte kategorier:

Forurensning; Klimarelevant forskning; Klimatilpasning; Kulturminne og kulturmiljø, Kutt i utslipp av klimagasser; Naturmangfold; Polarområdene; Sirkulær økonomi. De enkelte nøkkeltallene bør rapporteres likt til alle departementer det er aktuelt for, og bør benyttes der det er relevant i rapporteringen.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

Norges forskningsråd skal sammen med Innovasjon Norge, Enova, Siva, Eksfin, Doga og Gassnova jobbe videre med oppdraget om grønn prosjektklassifisering og rapportering. KLD viser til styringssignaler i NFDs tildelingsbrev til Norges forskningsråd og forventer at dette følges opp også for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysinger.

5. 1 Styringsmøter 2024

KLD vil avholde to styringsmøter i 2024:

- Vårmøtet er berammet til 18. juni kl 13:00-15:00 og skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2023.
- Høstmøtet er berammet til 18. november og vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2026 og utkast til tildelingsbrev for 2025.

Departementet vil komme tilbake med detaljert dagsorden for møtene i løpet av 2024.
Med hilsen

Ellinor Dalbye Kasahara (e.f.)
avdelingsdirektør

Solfrid Foss
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Vedlegg:

1. Nøkkeltallskategorier for klima- og miljørelevant forskning
2. KLDs prioriterte kunnskapsbehov mot 2030

Vedlegg 1: Nøkkeltallskategorier for klima- og miljørelevant forskning

Nøkkeltallskategori	Merker som inngår fra Forskningsrådets prosjektbank
Klimatilpasning	Klima
Sirkulær økonomi	Sirkulær økonomi
Naturmangfold	Naturmangfold og miljø
Kulturmiljø	Naturmangfold og miljø
Forurensning	Naturmangfold og miljø
Polar	Polar
Kutt i utslipp av klimagasser	CO2-håndtering
	Klima
	Petroleum Maritim
Klimarelevant forskning	(ny)

Vedlegg 2:

[Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi 2021-2024](#)

Kap 2.2 Kunnskapsbehov mot 2030:

- kunnskap om status og trender for tilstand, påvirkning og samlet belastning for norske økosystemer og kulturmiljø, og om hvordan og hvor mye ulike aktiviteter eller fravær av aktivitet bidrar til å påvirke miljøtilstanden.
- kunnskap om mulig framtidig utvikling i klima- og miljøtilstand basert på scenarioer og framskrivninger for framtidige klimagassutslipp, arealbruk, forurensning og andre miljøbelastninger.
- kunnskap om naturens tålegrenser og mulige vippepunkter i klimasystemet og økosystemene.
- kunnskap om helseeffekter og risiko for folkehelse ved klimaendringer, kjemikaliebruk, forurensning og miljøforringelse.
- kunnskap om hvilke verdier og økosystemtjenester naturen og kulturmiljøet gir samfunnet.
- kunnskap om arealbruksendringer og hvilke konsekvenser slike endringer har for klima- og miljø.
- kunnskap om hvordan ulike samfunnsdrivere påvirker klima og miljø, og hva dette betyr for løsninger på komplekse klima- og miljøutfordringer.
- kunnskap om utvikling og bruk av ny teknologi, metoder og innovasjon som kan redusere negative klima- og miljøpåvirkninger og effektivisere innsamling av miljødata.
- kunnskap om sirkulær økonomi, ressurs- og energieffektivitet og lavutslippsløsninger som bidrag til å redusere klima- og miljøfotavtrykket.
- kunnskap om klima- og naturrisiko for norsk økonomi, både i form av fysisk risiko, tap av økosystemtjenester og overgangsrisiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
- kunnskap om samfunnsøkonomiske konsekvenser av klima- og miljøpåvirkninger og av tiltak og virkemidler, inkludert fordelingsvirkninger
- kunnskap om sammenhenger mellom de ulike klima- og miljøutfordringene og hvordan tiltak kan bidra til å løse flere utfordringer samtidig.
- kunnskap som grunnlag for økosystembasert forvaltning.
- kunnskap om forvaltningssystemer som er egnet for utfordringer som går på tvers av ulike typer miljøpåvirkning, og som er knyttet til samlet belastning.